

Маттиас Теодор Фогт 2023.10.30

<https://www.pizzicato.lu/welthauptstadt-der-neuen-musik-donaueschingen-2023-ein-wunder-in-der-tiefsten-provinz/>

<https://www.giornaledellamusica.it/recensioni/capitale-mondiale-della-nuova-musica-donaueschingen-2023>

Шинэ хөгжмийн дэлхийн нийслэл Донауэсшинген 2023: Хамгийн алслагдсан мужид болсон гайхамшиг

Жил бүрийн 10-р сарын гурав дахь амралтын өдөр Германы өмнөд хэсэгт орших 22,000 оршин суугчтай жижиг хот нь дэлхийн шинэ хөгжмийн төв болон хувирдаг. “Донауэсшинген Хөгжмийн өдөр”-*Donaueschinger Musiktage* наадам нь энэхүү өөрчлөлтийг хариуцдаг. Энэ наадмын үеэр оркестрын концерт бүр мянга гаруй үзэгчдийг татдаг. Үүнийг нэг талаас нь авч үзвэл, хэрвээ бид үүнийг Берлин, Милан зэрэг том хоттой харьцуулбал алдартай биш сонгодог хөгжмийн нээлтэд зуун мянган хүн оролцсонтой адил юм. 2023 оны 10-р сарын 19-нөөс 10-р сарын 22-ны хооронд энэхүү наадамд 33 өөр орны 6500 хүн оролцсон юм. Тэд нийт 17 үдэшлэгт оролцож, нийтдээ 7800 суудлыг эзэлжээ. Энэ нь олон нийтэд үнэ төлбөргүй нээлттэй байсан янз бүрийн инсталляци, хөтөчтэй аялал, хэлэлцүүлгүүдийг тооцохгүй гаргасан дүн юм. Энэ бүхэн харьцангуй алслагдсан, хөдөө орон нутагт тохиолдож байгааг бодоход үнэхээр гайхалтай үзэгдэл юм.

Юутай ч зүйрлэмгүй уламжлал

Энд хоёр гол зүйлийг анхаарч үзэх хэрэгтэй. Нэгдүгээрт, Донауэсшинген Хөгжмийн өдөр - ийн гайхалтай уламжлал бий. 1921 онд урлагт хайртай ханхүү өөрийн хөгжмийн найруулагч Хайнрих Буркардын хамт "Орчин үеийн хөгжмийн урлагийг сурталчлах зорилгоор Донауэшингений танхимын хөгжмийн тоглолт"-ыг байгуулснаар бүх зүйл эхэлсэн юм. Тэд Хиндемит, Стравинский, Шенберг, Берг, Веберн болон бусад олон алдартай хөгжмийн зохиолчдын бүтээлүүдийг толилуулж олон улсын анхаарлыг маш эрчимтэйгээр татав. Чухамдаа бүр 1924 онд “Нью-Йорк таймс” сонинд “Донауэсшингений хөгжмийн наадам дэлхийн хаана ч байхгүй” гэж уг наадмыг сайшааж байв. Томас Манн хүртэл 1947 онд бичсэн "Доктор Фауст" номондоо уг наадмыг "шинэ оюун санааны хандлага", "бүгд найрамдах үзэлтэй уран сайхны үзэгчид" хэмээн магтжээ. Энэхүү наадам нь Герман улс Бүгд найрамдах улс болоход өрнөж буй улс төрийн өөрчлөлтийг тусгаж, урлагийн шинэчлэлийн тавцан болж байв. Гэсэн хэдий ч 1927 онд наадам Баден-Баден руу нүүж, нацизмынүед 1933 оноос эхлэн Донауэсшингенийг өөрсдийн зорилгод зориулан сонгосон. Дэлхийн 2-р дайны дараа л Францын эзлэн түрэмгийллийн дор Донауэшинген 1946 онд бүгд найрамдах уламжлалаа сэргээж чадсан юм. Тиймээс 2023 оны үйл явдал нь зарим хүмүүсийн хэлж байгаачлан 103 дахь удаагийнх биш, эдгээр түүхэн шилжилтийг авч үзвэл 103 жилийн дараа 84 дэх удаагийнх нь байсан юм.

Südwestrundfunk нь хүчирхэг түнш юм

Нөгөө талаас, алслагдсан бүс нутагт энэхүү ер бусын үйл явдлыг хийхэд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг гайхалтай нөлөө бүхий хамтрагч байдаг. 1949 онд "*Gesellschaft der Musikfreunde*" (Хөгжмийн анд нөхдийн нийгэмлэг) одоогийн Südwestrundfunk-тай хүчтэй түншлэл тогтоожээ. 75 гаруй жилийн турш Südwestrundfunk симфони найрал хөгжим нь дэлхийн бусад найрал хөгжмөөс хавьгүй илүү шилдэг хөгжмөөр мэргэшсэнээрээ бусдаас ялгарсаар ирсэн. Түүний гишүүд хөгжмийн зохиолчдын тавьж буй боломжгүй мэт санагдах сорилтуудыг дуртайяа хүлээж авдаг.

АНУ болон Японы Стивен Казуо Такасуги зэрэг хөгжмийн зохиолч Японы гүн ухаан, ялангуяа сөрөг орон зайг илэрхийлдэг "Ma" хэмээх ойлголтоос санаагаа авч чадсан нь

энэхүү онцгой адислалд хүргэжээ. Тэрээр *Steingraber Transponder* төгөлдөр хуур болон найрал хөгжим, электроникийн концертыг бүтээж, уламжлалт хөгжмийн хил хязгаарыг давсан. Удирдагч Инго Мецмахер хөгжмийн хэллэгийн эхэнд хэдэн хурдан нот тоглуулсны дараа SWR найрал хөгжим бүрэн нам гүм байдалд оров. Энэхүү чимээгүй байдал нь зохиолын нөлөөг нэмэгдүүлж, дайны аймшигт байдлыг Такасугигийн хиймэл оюун ухаанаар бүтээсэн электрон дуу чимээнээс илүү тод илэрхийлсэн юм. Энэ нь 1920 онд Эрнст Юнгенийн "Ин Шталгевиттерн" (Гангийн шуурганд) зохиолоос хойш зуун жилийн дараа эрэгтэй хүний тухай түрэмгий ойлголтоос холдсоныг харуулж байна.

Төгсгөлийн тоглолтондоо SWR найрал хөгжим "Frau, warum weinst du? Wen suchest du?" (Эмэгтэй, чи яагаад уйлаад байгаа юм бэ? Хэнийг хайж байна вэ?) хэмээх Янги Паг-Паан -ы бүтээлийг толилуулсан юм. Энэхүү найруулга нь үзэгчдийн сэтгэлийг зургаан минутын туршид байлдан дагуулсан сайхан аялгууг санал болгожээ. Паг-Паан өөрийн бүтээлээ "зовлон дунд уйлж байгаа хүн зоригтой болж, амьдрах хүч чадлыг олж авдаг оршихуйн тайтгарал"-д зориулжээ.

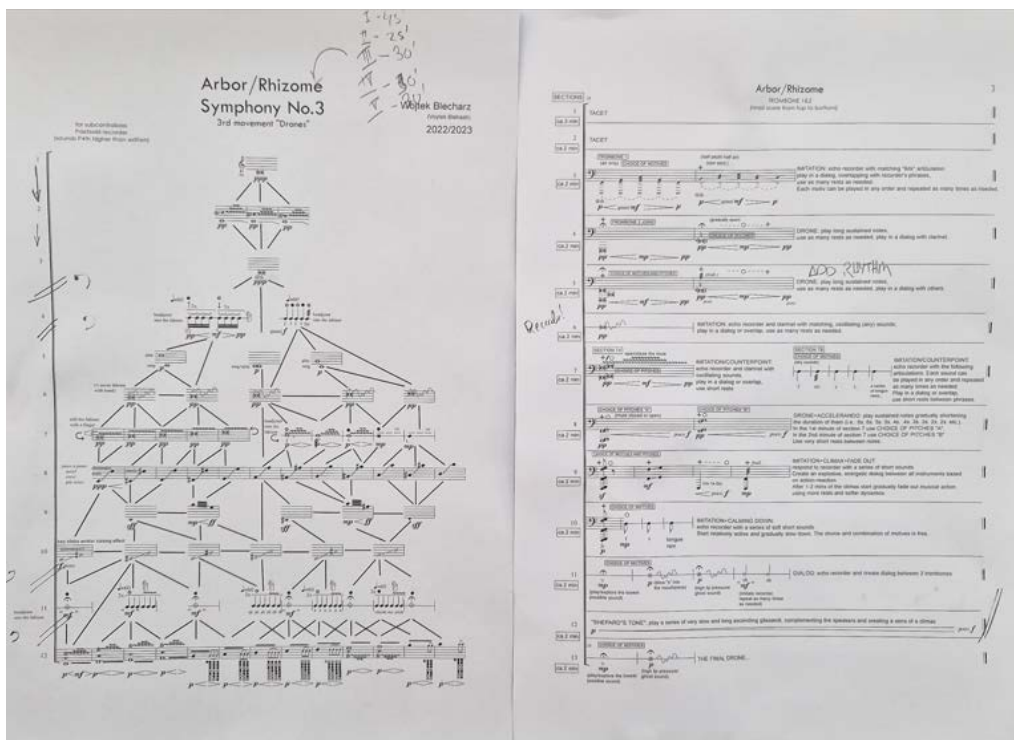
Германы соёлын федерализм дахь хамтын ажиллагаа

Алслагдсан нутагт ийм гайхалтай арга хэмжээг зохион байгуулах үзэгдлийг мөн Германы соёлын холбооны тогтолцоотой холбон үзэж болно. Энэ хүрээнд засгийн газрын янз бүрийн түвшний байгууллагууд идэвхтэй хамтран ажилладаг. 1806 оноос өмнө Донауэсшинген нь өнөөгийн Германы бусад олон жижиг мужийн нэгэн адил тусгаар тогтносон улсын нийслэл болж байв. Энэ хот нь түүхэн ордон, үзэсгэлэнт цэцэрлэгт хүрээлэнгүүдээрээ дамжуулан өвөрмөц сэтгэл татам байдлаа хадгалсаар байна. Өнөөдрийн байдлаар Fürstlich Fürstenberg Brewery нь энэхүү арга хэмжээг зохион байгуулахад 3000 евро хандивласан нь тодорхой үүрэг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд энэ нь нийт 900,000 еврогийн төсвийн 0,3 орчим хувийг эзэлж байна. Энэхүү хувь нэмэр нь шар айрагны үйлдвэрийн цангасан наадамд оролцогчдоос олж буй орлоготой харьцуулахад харьцангуй бага юм.

Донауэсшинген хот нь санхүүгийн дэмжлэг болон материаллаг эх үүсвэрээр төсвийн 13% -ийг бүрдүүлж, арга хэмжээг ихээхэн дэмжиж байна. Баден-Вюртемберг муж болон Холбооны Соёлын сан тус бүр төсвийн 30-аас доош хувийг хангадаг нь наадамд үнэнч байгаагаа харуулж байна. Нэмж дурдахад төсвийн 10 орчим хувийг тасалбар борлуулах замаар оролцогчид өөрсдөө гаргадаг. Засгийн газар болон төрөл бүрийн орон нутгийн бизнес эрхлэгчид, наадамд оролцогчдын хамтын хүчин чармайлт нь хамгийн алслагдсан бүс нутагт ч гэсэн ийм хэмжээний соёлын арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулж буй нь Германы соёлын федерализмын үр нөлөөг харуулж байна.

Зураг 1: Энэхүү зураг нь 2023 оны 10-р сарын 21-нд Донауэшингений хөгжмийн өдрүүдийн үеэр Войтек Блечарзын 3-р симфони тоглолтын үеэр ханхүү болон түүний уран бүтээлчийн хамт авсан болно. Гэрэл зургийг Маттиас Теодор Фогт, Горлиц

Зураг 2: Энэ зураг нь 2023 онд зохиогдсон Войтек Блечарзын 3-р симфони "Дронууд" нэртэй 3-р бүлгийн хэсгийг дүрсэлсэн байна.

Энэ нь зүүн талд нь контрабаст кларнет, контрабаст дуу хураагуурын эд ангиудыг, баруун талд тромбоныг харуулсан. Гэрэл зургийг SWR-с оруулсан болно.

Дэлхий даяарх SWR аудио дамжуулалтыг ашиглан дэлхийн үзэгчид рүү нэвтрэх"

Донауэсшингенээс гаралтай 240 телевизийн минут, олон тооны радио цагийн өргөн хүрээг хамарсан мэдээллийг авч үзэхэд SWR-Südwestrundfunk нь соёлын федерализмын тогтолцооноос ихээхэн ашиг хүртэгч болж байна. Энэ нь ялангуяа Германы олон нийтийн өргөн нэвтрүүлгийн систем дэх телевизийн нэвтрүүлгийн минут тутамд ойролцоогоор 10,000 еврогийн зардалд дүн шинжилгээ хийх үед тодорхой харагдаж байна. Үүний эсрэгээр, хөгжмийн өдрүүдийн төсөвт SWR 20% -ийг эзэлж, нийт 175,000 еврогийн шууд зардал мөн өргөн нэвтрүүлгийн зардал нь бараг 3 сая еврогоор үнэлэгдэж байгаа нь түүний оролцоо их байгааг харуулж байна. Гэсэн хэдий ч энэхүү хамтын ажиллагааны жинхэнэ үр шимийг хүртэгчид нь нэвтрүүлгээс хол давсан гэдгийг анхаарах нь чухал юм. Өөрөөр хэлбэл Донауэшингений хил хязгаараас давсан үзэгчид, сонсогчид урт хугацааны үр шимийг хүртдэг. Эндээс л Ираны хөгжмийн зохиолч Эльназ Сейеди зэрэг уран бүтээлчдийн хөгжмийн бүтээлийн гоо сайхныг үнэлж болно.

(2023.10.21-нд болох оркестрын 1-р концертыг эндээс хүлээн авч үзнэ үү. <https://www.youtube.com/watch?v=71GblUUnFpvQ>. 2023.10.22-ны өдрийн эцсийн концерт <https://www.youtube.com/watch?v=THMbffHnyyzw>. <https://www.ardmediathek.de/video/swr-kultur/swr-kultur-vom-15-10-2023/swr/Y3JpZDovL3N3ci5kZS9hZXgvybzE5MzkyMzg> 15:53 минутаас; 2023.10.15 хүртэл боломжтой).

Донауэсшингений "Дараагийн үе" хөтөлбөрийн дагуу Европын хөгжмийн академийн оюутнууд концерт үзэх, ярилцлага, хэлэлцүүлгийн шатанд оролцохоос гадна хөгжмийн зохиолчидтой харилцан яриа өрнүүлэх боломжтой. (<https://www.swr.de/swr2/musik-klassik/donaueschinger-musiktage/next-generation-das-nachwuchsprogramm-der-donaueschinger-musiktage-100.html>).

Донауэсшингений эрч хүчтэй иргэний нийгэм

Гадны өнцгөөс харахад мужийн энгийн нэгэн хот мэт санагдаж болох энэ хот нь инсталляци, арга хэмжээнд хувь нэмрээ оруулан “Хөгжмийн өдрүүд”-ийн үеэр чухал үүрэг гүйцэтгэдэг хүчирхэг иргэний нийгэмтэй, эрч хүчтэй нийгэмлэг гэдгээ харуулж байна. Тус бүс нутаг нь 75 оршин суугч тутамд хөгжим, соёл, спорттой холбоотой нэг холбоо байдаг нь гайхалтай нягтаршилтайг нь батлана. Дунджаар оршин суугч бүр хоёр холбоонд харьяалагддаг бөгөөд үүний үр дүнд олон нийтийн бондын нягт сүлжээ бий болдог. Үүнийг төсөөлөх нэг арга бол дөрвөн оршин суугчийн амьдардаг байшин бүрээс найман шугам гарч, бүгдийг нь янз бүрийн холбооны зангилаатай холбосон холболтын сүлжээг төсөөлөх явдал юм. Энэ нь ихэвчлэн нийслэл хотуудтай холбоотой нэрээ нууцлахаас эрс ялгаатай юм. Үүний зэрэгцээ энэ нь жил бүр Neue Musik сонирхогчдын дэлхийн сүлжээг холбодог Донауэсшингений хөгжмийн наадмын амжилтыг төгс төгөлдөр болгож байна. Донауэсшинген хотод харьяалагдах энэхүү гүн гүнзгий мэдрэмжийг тусган Даймлер, Порше болон бусад компаниудад автомашины эд анги нийлүүлдэг дэлхийд тэргүүлэгч компаниудаараа алдартай орон нутгийн эдийн засаг нь COVID-19 цар тахлын улмаас тулгарч буй сорилтуудыг гайхалтай даван туулж чадсан юм. Олон залуу мэргэжилтнүүд сургуулиа төгсөөд нутаг буцсан нь орон нутгийг улам хүчирхэгжүүлж байна. Тиймээс хот, дүүрэгт бүтэн жилийн турш соёл урлагийг түгээх, санал болгох санхүүгийн боломж бий. Үүнд орчин үеийн урлагийн музей, тоглоомын музей, Фюрстлих Фюрстенбергийн цуглуулгуудыг 1868 оны анхны хэлбэрээр нь хадгалах зэрэг багтана. Нэмж дурдахад хотын орон зайг дахин сэргээж, амжилттай шинэчилсэн нь бахдууштай. Сонирхуулахад, Хөгжмийн өдрүүдийг зохион байгуулдаг гол газруудын нэг болох Дунай танхимд байрлах Барток танхимд сард нэг удаа малын худалдаа хийдэг байсан нь хөдөөгийн уламжлал хийгээд авангард орчин үеийн өвөрмөц хослолыг бэлэгддэг. Шварцвальд-Баар дүүргийн оршин суугчдад хүртээмжтэй байдлыг хангах үүднээс шинэ уран сайхны удирдагч Лидия Риллинг 12 еврогийн тасалбарыг нэвтрүүлж, орон нутгийн иргэд түүнийг нь хүлээн авчээ. Хамгийн чухал нь, энэ хандлага нь Европын Холбооны дүрмийн 21-р зүйлд заасан оршин суугаа газраар нь эерэгээр ялгаварлан гадуурхахыг хориглосон заалтыг зөрчихөд хүргээгүй юм.

Зураг 3: Донауэсшинген дэх хунтайж Фюрстенбергийн цуглуулгуудыг харуулсан. Зүүн талд байгаа зураг нь 1820 онд Карл фон Драйсын бүтээсэн, дэлхийн цорын ганц амьд үлдсэн "DREIRÄDRIGE LAUFMASCHINE" (Гурван дугуйт хөлт тэрэг)-ийг харуулж байна. Зургийг Маттиас Теодор Фогт Горлиц.

"Ноцтой хөгжим" үргэлж тансаг байх ёстой юу?

Хэдийгээр "ноцтой хөгжим" нь тодорхой хүндийн хүчтэй холбоотой байсан ч энэ ноцтой байдлыг хадгалахын тулд "Neue Musik" нь сорилт, бэрхшээлтэй тулгардаг. Гэсэн хэдий ч Донауэсшингений уламжлал нь орон нутгийн хүн ам болон зочдод хүртээмжтэй хөгжмийн инсталляцуудыг толилуулдаг нь үнэхээр таатай байна.

Ханхүүгийн гэр бүлийн өгөөмөр цайз Оранжерид Японы уран барималч Рие Накажима (өмнө нь Йокохама, одоо Лондонд байрладаг) болон цохивор хөгжимчин, хөгжмийн зохиолч Пьер Бертет (Бельгийн Льежээс гаралтай) зэрэг уран бүтээлчид өдөр тутмын хэрэглээний эд зүйлс, объектуудыг ашиглан хөгжмийн зэмсгүүдийг урласан байдаг. Эдгээр хэрэгслүүд нь зочин сандал дээр суух үед амь орж, өөрийн биеийн жингээр баяр баясгалантай харилцан үйлчлэлийг бий болгодог. Энэхүү тоглоомын туршлага нь хүүхэдболон насанд хүрэгчдэд маш их урам зориг өгч, таалагдсан.

Зураг 4

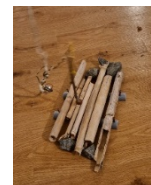
Видео файл Накажима-Бертет 20231020_150303

Ри Накажима ба Пьер Бертет

Үхсэн ургамал ба амьд биетүүд

Оранжери, Донауэсшингений хөгжмийн наадамын инсталляци 2023.10.20

Видео: Маттиас Теодор Фогт

Зураг 5

Видео файл Накажима-Бертет 20231020_150451

Ри Накажима ба Пьер Бертет

Үхсэн ургамал ба амьд биетүүд

Оранжери, Донауэсшингений хөгжмийн наадмын инсталляци

2023.10.20

Видео: Маттиас Теодор Фогт

"Донауэсшинген Хөгжмийн өдөр" арга хэмжээний үеэр "Амьд объект" инсталляци нь зөвхөн зочдын идэвхтэй оролцоотойгоор хөгжмийг бий болгосон нь онцгой хувь нэмэр болсон юм. Үүнээс гадна Войтек Блечарзын 3-р симфони дуурийн үеэр нэг хэвэнд суулгүй өрөөгөөр зугаалах гэх мэт тохиолдлыг эс тооцвол ихэнх үзэгчид идэвхгүй сонсогчдын уламжлалт дүрд үлдсэн.

Өөр нэг анхаарал татахуйц зүйл бол Таллин хотын Эстони зураач Раул Келлерийн бүтээл байсан бөгөөд тэрээр Оранжери дотор үзэсгэлэнтэй бүрэн уялдсан тэгш хэмтэй том цэнхэр бөмбөлөгүүдийг байрлуулсан байв. Эдгээр бөмбөлөгүүд нь намуухан өөрчлөгддөг хөгжим үүсгэдэг бөгөөд зочидыг ойртож, анхааралтай сонсох тусам хөгжиж буй резонансын мэдрэмжийг өгч, орон зайн дуу чимээний өөрчлөлтийг мэдрүүлж байв.

Зураг 6

Videofile Raul-Keller_20231020_160710.mp4

Раул Келлер

Хөнгөн улбар шар интервенц

Оранжери, Донауэсшингений хөгжмийн наадмын инсталляци 2023.10.20

Видео: Маттиас Теодор Фогт

Герман-Голландын хөгжмийн зохиолч Ирис тер Шифорст, Германы зохиолч Фелиситас Хоппе нар шинэ хөгжим үргэлж хэтэрхий ноцтой байх албагүй гэдгийг харуулсан; энэ нь бас амьд, уран сайхны тоглолтын хэлбэртэй байж болно. Тэдний бүтээл "Was wird hier eigentlich gespielt?" (Энд яг юу тоглож байна вэ?) нь дуучин-жүжигчдэд зориулагдсан бөгөөд гайхалтай авьяаслаг Саломе Каммер, хөгжмийн өндөр түвшний мэдрэмжтэй Фелиситас Хоппе нар тайзнаа гол дүрд тоглодог. Тэдэнтэй ижил чадварлаг Асколта чуулга нэгдэж,

электрон элементүүдийн хамт *Echoräume* (Echo Chambers) “Цуурайт танхимууд” цувралын нэг хэсэг болгон уг бүтээлийг дэлгэн харуулсан юм. Хэдий энгийн нэртэй ч уг бүтээл нь хөгжим, хэл, дуу авианы хоорондын хамтын ажиллагааны харилцааг харуулах гэсэн хоёр бүтээгчийн хийсэн гайхалтай эрэл хайгуул байсан бөгөөд энэ жилийн Хөгжмийн наадмын гол сэдэв болж онцгойрч байна. Эдгээр эмэгтэй уран бүтээлчид "Тийм ээ, хийж болно!" гэж хариулсан нь мэдээж: Энэ нь *Oh Du lieber Augustin, Alles ist hin!* [*Oh dear Augustine, everything is in vain!*] эхлэн соёлын түүхээр зугаатай аялуулж байсан нь Monteverdi-ийн *Eurydice* болон Контрабасстай Гурван Хятад дуунаас гэнэт *The Police-Every breath you take* (1983) дууны рок тоглолт болон хувирсанаас нь илт харагдсан юм.

ЗУРАГ 7: Энэхүү зураг нь "WAS WIRD HIER EIGENTLICH GESPIELT?" бүтээлийн дэлхийн нээлтийн үеэр, төгөлдөр хуур дээр Флориан Хоелшер, цахилгаан гитар дээр Хуберт Штайнер нартай хамт дуу хоолойгоо хүргэж буй Фелиситас Хоппегийн зургийг авчээ. (Энд яг юу тоглож байна вэ?)

Фелиситас Хоппегийн (текст) Айрис Тер Шифорст (хөгжим). Энэ тоглолт 2023 оны 10-р сарын 21-нд DONAUESCHINGEN MUSIKTAGE-д болсон. Зургийг SWR-с авав.

Neue Musik-Шинэ хөгжим сонирхогчдын хуучин дүрэмт хувцас нь хар хоолойтой цамцаар тодорхойлогддог байсан бол одоо илүү эвтэйхэн хэрнэ загварлаг бус хувцаслалт руу шилжсэн ч бас л нухацтай байдал, гүн гүнзгий эргэцүүлэл давамгайлсан хэвээр байна. Энэ жилийн Карл Скукагийн шагнал(SWR-аас зарим нэг маргаантай байдлаар, уламжлалт шударга ёсны дүрмийг үл тоомсорлож, дотоодын үйлдвэрлэлд олгодог шагнал)-ыг санамсаргүйгээр хүртсэн Жесси Мариногийн "Алуур балладууд" *Murder Ballads* эсвэл Мартин Брандлмайерын "Завсрын орон зай" *Zwischenspuren* [*Interstitial Spaces*] зэрэг бүтээлүүд нь уран сайхны хувьд хангалтгүй ч гэсэн энэ нь үнэн хэвээр үлджээ. Харамсалтай нь Брандлмайер нь Кристиан Моргенштернийн "хашааны гол дахь завсар"-ыг үр бүтээлтэй өмчлөх уран сайхны алхмыг урагшлуулж чадаагүй (архитектор завсарыг гаргаж аваад / тэндээ том байшин барьсан). Харин сонсогчид "чимээгүйн тахилын ширээ барьдаг" (Вольфганг Штолц) Хайнрих Боллын "Доктор Мурке" (1955) зохиолыг хүсэн хүлээж байв.

Гэсэн хэдий ч ерөнхий дүр зургаар нь харвал 10-р сарын 20-ноос 22-ны хооронд үргэлжилсэн гурван өдөр, 10-р сарын 19-ний урьдчилсан үдэш гайхалтай чанартай тоглолтуудыг үзүүлэв.

Хамтын ажиллагааны лаборатори буюу "тархсан бүтээлч байдал".

Донауэсшингений хөгжмийн өдрүүдийн чанарт гарсан энэхүү эерэг өөрчлөлт нь шинэ уран сайхны удирдагч Лидия Риллингтэй ихээхэн холбоотой байж болох юм. Тэрээр өмнө нь Люксембургийн филармонийн жүжигчнээр ажиллаж байв. Лидия Риллинг шинэ найруулагчаар ажиллахдаа өмнөх захиралаасаа долоон захиалгат бүтээл өвлөн авсан байна. Тэрээр мөн "Мусиктаг 2023"-ыг хамтын бүтээлч үйл явцад зориулах зоригтой алхам хийж, "тархсан бүтээлч байдал" гэсэн санааг тус өдөрлөгт шингээсэн. Энэ хандлага нь Риллингийн тайлбарласнаар уран бүтээлчдийн студид тусад нь уран бүтээлээ туурвидаг, зөвхөн эцсийн оноог зөвхөн жүжигчдэд толилуулдаг уламжлалт дүр төрхөөс татгалзаж байгааг харуулж байна. Их Британийн иргэн Тим Рутерфорд-Жонсоны бичсэн хөтөлбөрийн тэмдэглэлд дүн шинжилгээ хийхээс илүүтэйгээр энэ үзэл баримтлалыг энд товч тайлбарласан болно. Рутерфорд-Жонсон энэ жилийн Donaueschingen Musiktage-ийн хамтрагчид байгалийн ертөнцөд амьдралыг тэтгэдэг ургамал, мөөгөнцөр, сээр нуруугүй амьтад, амьтдын дунд ажиглагдаж буй байгалийн үйл явцтай адил эртний бүтээлч харилцан үйлчлэлийн хэлбэрийг хэрхэн сэргээж байгааг тайлбарлав. Энэ арга нь хөгжмийн "дахин сэргээх" хэлбэрийн нэгэн адил нөхөн төлжиж, амьдралыг баталгаажуулдаг. Жич: Орчуулагч нь шавж бол амьтны нэг төрөл гэдгийг ойлгох ёстой гэдгийг хэлэх нь зүйтэй. Ангилал зүйд амьд организмыг зургаан төрөл зүйлд ангилдаг: прокариотууд, нэг эст организмууд, бактери, ургамал, мөөгөнцөр, амьтад гэж.

Хэлэлцүүлэг нь тухайн сэдвийг оюуны үүднээс авч үзэх ёстой агуулгыг өгсөнгүй. Концертуудын үеэр бүтээлүүд нь өөр хоорондоо харилцан уялдаатай байгааг ажиглах нь илүү сэтгэл хөдөлгөм байв. Эдгээр хандлагууд нь маш олон янзаар харагдсан жишээ нь; Асколта чуулга болон түүний гоцлол дуучид хоорондоо адил тэгш оролцоо, хамтын ажиллагаатай байсан, энэ нь Tyshawn Sorey (Нью-Йорк) шиг гайхалтай зан чанараас үүдэлтэй байж болох юм, мөн энэ нь Элиан Радиг, Кэрол Робинсон нарын найрал хөгжимд зориулсан Оккам Океан Синквантагийн нэгэн адил "зохиолоос бүрэн татгалзах" байдалд хүргэж болзошгүй юм. 1932 онд төрсөн, өдгөө 91 настай Элиан Радиг цаашид аялах боломжгүй болжээ. Үүний оронд түүний хамтран зохиогч Кэрол Робинсон Штутгарт руу акустик дээжээр аялжээ. Тэд бага багаар эхэлж, дараа нь өөр өөр бүртгэлд шилжиж, эцэст нь бүрэн бүрэлдэхүүнээрээ бэлтгэл хийж байсан. Тоглолтын үеэр хөгжимчдөд хөгжмийн нот харахыг хориглов. Үүний дагуу нээлтийн үеэр тэд иррархи маэстрогийн сонгодог дүрийг хязгааргүйгээр хэтрүүлсэн Кэрол Робинсоны гарын хөдөлгөөнийг хэт их төвлөрөлтэйгээр дагаж байв.

Энэхүү тайланд эмэгтэй хөгжмийн зохиолч, уран бүтээлчдийн нэрс түлхүү зонхилж байгаа бөгөөд энэ нь санамсаргүй хэрэг биш гэдгийг энд тэмдэглэх нь зүйтэй юм. Энэ удаад хөгжмийн өдөрлөгийн зуун жилийн түүхэн дэх анхны эмэгтэй найруулагч Лидия Риллинг гол үүрэг гүйцэтгэсэн. Нийт 23 бүрэлдэхүүн комиссын гишүүдийн 18 нь буюу 70% нь эмэгтэйчүүд байгаа юм. Үүний нэгэн адил, Донауэсшингенд анхны тоглолтоо хийсэн хөгжмийн зохиолчдын 70 гаруй хувь нь эмэгтэйчүүд байв. Гэсэн хэдий ч энэ нь зөвхөн жендэрийн тэгш байдлыг хангах тухай биш гэдгийг ойлгох нь чухал юм. Харин энэ нь шаталсан ба патриархын бүтцийг задлах зорилготой "хамтран ажилладаг лаборатори (хамтын ажиллагаа)" гэсэн ойлголтыг тусгасан бөгөөд энэ нь бүх хүйсийн хүмүүсийг багтаасан феминист хандлага юм. Үзүүлсэн бүтээлийн сонголт нь олон талт байдал, чанарын хувьд энэхүү арга барилаар баяжуулсан нь эргэлзээгүй бөгөөд жендэрийн

пропорциональ байдлыг хатуу баримтлахад бус харин хамтын бүтээлч байдал, урлагийн шилдэг байдлыг хөгжүүлэх чин хүсэл эрмэлзэлд тулгуурласан юм.

Урьдчилан таамаглах нь

Донауэсшинген хөгжмийн тухай энэхүү тайлан нь уг арга хэмжээг зохион байгуулахад хотын соёлын алба чухал үүрэг гүйцэтгэсэн гэдгийг хүлээн зөвшөөрөхгүйгээр бүрэн бус байх болно. Тэдний хичээл зүтгэл нь янз бүрийн тоглолтын газруудын хооронд үнэ төлбөргүй автобусаар үйлчлэх, гурван ээлжээр ажилладаг арван автобусыг хамарсан тархай бутархай хонох зэрэг олон тал дээр илт харагдаж байв. Тэд мөн бүх концертын танхимын гадна байрлах ачаа тээшний автобусыг зохион байгуулжээ. Нэмж дурдахад оролцогчдыг арга хэмжээний дараа эсвэл дараа нь оройн зоог барих боломжийг хангах үүднээс орон нутгийн ресторануудтай тохиролцсон нь сайшаалтай байв. Хөгжмийн өдрүүдийг ерөнхийд нь авч үзвэл, завсарлагааны кофе уухад урт дараалал үүсэх зэрэг жижиг сажиг асуудал байсан ч мэргэжлийн ур чадвараар төгс зохион байгуулагдлаа.

17 арга хэмжээний олон янзын дуу чимээнд умбасны дараа 33 өөр орны 6500 зочид Донауэсшинген хотоос хөдлөв. Neue Musik нь Германаас гаралтай ч дэлхий даяар сонирхогчдыг олж, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн урлагийн төрөл болжээ. Ирээдүйд Донауэсшинген нь Японы ихэр хот болох Каминояматай түншилсний баяраа хонх дуугарах ёслолоор тэмдэглэх болно. 2024 онд Германы өмнөд мужийн жижиг хот дахин өөрчлөгдөн, хөгжмийн өдрүүдийн үеэр Neue Musik-ийн дэлхийн төв болох болно.

Орчуулга: Халиунаагийн Баярсайхан

ЗУРАГ 8: ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА. DONAUESCHINGEN ХӨГЖМИЙН ӨДРҮҮДИЙН ПОСТЕР 2023. SWR

Зураг 9

Iris ter Schiphorst (хөгжим) & Felicitas Hoppe (үг)

Was wird hier eigentlich gespielt? What's going on? Doppelbiographie des 21sten Jahrhunderts [Энд яг юу тоглож байна вэ? Юу болоод байна? 21-р зууны давхар намтар]

дуучин-жүжигчин, хоолой, чуулга, 2 аянга/электроник болон дээж
Boosey & Hawkes 2023

Донауэсшингэн Хөгжмийн өдөр дэх Дэлхийн нээлт 21.10.2023

Зохиогчийн эрх: Südwestrundfunk, Штутгарт

Felicitas Hoppe, хоолой

Salome Kammer, хоолой, үзүүлбэр

Асколта чуулга:

Markus Schwind, бүрээ

Andrew Digby, тромбон

Erik Borgir, морин хийл

Florian Hoelscher, төгөлдөр хуур

Hubert Steiner, электрон гитар

Boris Müller, бөмбөр

Vanessa Porter, цохивор хөгжимчин

Catherine Larsen-Maguire, удирдаач

Iris Drögekamp, найруулга, зохион байгуулалт

0. Prolog

Hierbei, Sample-Pads durch Donnerblitze reizen.
Samplers Stimme F.H. durch die großen Trommeln (auch lokal bei F.H.).
alle Instrumente lösen verstärkt. Fastest Pads und Speaker Pads durch Donnerblitze reizen.
Möglichst die gesamte Zeit flexibel benutzen, vor Publikum.
Sprechhand von Übersetzer auf englisch: What's going on etc. für die ganz leichten nicht hören, dann beginnen.
Charakteristik möglich mit Fortgang der Musik.

Bitte vermeiden phasing auf Ton E. Trompete möglichst minimal höher und wieder zurück.

ruhiger Beginn, mit Allern Harmonien gestalten. Time modulieren durch unterschiedlichen LH Druck und Begleitart.
etwas weich vor, zwischenmäßig gestimmter Begleitart bewahren und zurück mit Wharmer!
immer mit Pedal verbunden

Schnell F.H. nur im PROLOG, vom Anfang.
Samples: 1-variieren instrumentell, durch große Bass PA, Gesamt Dynamik
zu erhöhen, dann F.H. immer zu verstehen ist.

Samples-Pads
- F1, A1, Padle vor
Viel durch Keyboard
Speaker anspielen

Keyboard
- große alle Samples
(nur also)

Hier spricht
Felicitas Hoppe

Hierbei, Instrumental-Samples
mit Tonen: Klavier, Bass, minimal nach unten variieren
(weniger als ein Viertel)

an weich wie möglich, eine
Harmonizität bilden
mit Pedal

Mit zwei Superballen (groß/klein) instrumentell das Geschehen begleiten, große Superball erzeugt eher tiefe Töne, kleiner Superball eher höhere,
am Best sind Töne geräuschlich tiefer, als in der Mitte. Durch Druck der Pedalhand wird die Dynamik beeinflusst. Zusätzlich kann das Pedal/Tromm
während des Spielens die Tonhöhe beeinflussen (durch dieses Effekt nur sehr sparsam einsetzen)
meistens Teilweise lediglich zur Inspiration. Da die Pads durch die Donnerblitze gesteuert wird, beeinflusst das Spielen auf der Pads, wie die Donnerblitze
wie sie auftreten. Spiel ist nicht die Pads nicht durch die Blitze gesteuert.
durch Donnerblitz reizen

ganz weiche Schläge, wie eine Ton-Fläche aber Attacke

© 2023 by Boosey & Hawkes - Bote & Bock, Berlin